

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Den Danske Stats-Kirke upartisk betragtet

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 63. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1834_534A-txt-shoot-idm2103/facsimile.pdf (tilgået 23. juni 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

eller ved et ligeaadt Sogne-Pædom, Fædrene-Troens krigs Tidhengere til at gaae ud af Stats-Kirken, eller Man naboet det Clausenste Partii til at lære efter Confessionen og booke efter Alter-Bogen, da statthæde Man den gavnligste og højt stende Oplysning, der nogensinde spredte i Christenheden, for den endnu ret til Åb til at gjøre sig kiendelig og sikre sig den Høisagelse, der siden, tor vi haabe, for Aarhundreder vil sikre denne Fremskridt.

Vore Almoe-Skoler, som England nu for ramme Aboor begynder at misbrude os, er viimod et uundværligt Middel til almindelig Folke-Oplysning, men selv naar denne, vedet Borger-Academi eller en folkelig Høi-Skole, vinder den levende Middel-Punkt, den til stor Skade flettes, vil Vibelske Skrifl-Slog dog være nødvendige for at give Oplysningen betreliggiose Preæg, den ei maa flettes, og Preæsterne med land Danmark vere et uundværligt Mellem-Ledd, der kan vedligeholdt Folket's Agtsel for grunlig Videnskabelighed, ved at lade den kiendelig høste Frugt deraf.

Sine hellige Collegier, hvor Vidstabs-Mænd med gode Saar kan opoffre hele deres Liv til de Studeringer, som huze dem, har jeg til missbrudt England, og vinder Nordens Videnskabelighed engang den levende Middel-Punkt, jeg indertil enstør den, ved et stort Universitet; sælles for de tre Nordiske Riger, da saaer den sikkert ogsaa noget saadanne stortladne Slæbere-Ramte; men dersor vilde Videnskabeligheden trænge lige høit til et tuund danske Preætie-Gårde, hvis i det Hele velhun-

dere Indbyggere tigesarel kan virke populært tilbage paa Universitetet som videnstabelig paa Føllet! Erfaring lærer nemlig, at hvor nødvendig Indspærring i Studere-Ramret og hardtad udelukkende „Ungang med de Døde“ end er for Enkel, hvor grunde Kundstaber skal vedligeholdes og en deraf udspændende Bidstaf varer, saa virke disse Ting dog saare stabeligt paa Sjæle ns Liv og Helsebred, saa uden fristige Læge-Midler vil den Stihed og Kilde i Hæderne, som Man talder Pedanteri og Apothi, være Dødens visse Forbud. Her maa da Præsterne, som have gammel Hævd paa den aandelige Læge-Konst, komme til hjælp, og Man kan virkelig ikke heller træfe sig en bedre jordisk Modgjist, end den, velhunderede Landsby-Præstier dagligindbuge, i levende Beretelse med Rainen, under aandelig og hjertelig Beret-Virkning med Minusen. Legger Man endnu her til, hvilken Plantes-Skole, for Videnskabeligheden og for Damnen i det Hele Præste-Gaardene under biist Betingelser maae vorde, da „Kone og Barn“ her næsten ligesaa nødvendig til deres Indbo, som de ere ubeklædt fra Collegierne, da man maa lave En af de Philister, der trenger allerhaardest til Præst; for at falde en saadan fri i Stats-Kirkens overordentlige Rigtsighed ja aandelige Uundværlighed i Dvael!

